

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	ALGEMESÍ
Direcció	Plaça Major, 1 46680
Edifici	Basílica de Sant Jaume Apòstol

Campanes desaparegudes

Nom	Crist de l'Agonia (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 94 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)481 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	La campana tenia segurament una inscripció que indicava la seua dedicació al Crist de l'Agonia i altra amb els donants, reproduïda en la nova campana: "DONACION DE LOS SRES RIPOLL-HNOS 1940".
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	07-12-2023

Campanes actuals

Nom	Senyalera (0)
Localització	Interior de la sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 26 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)10 kg
Fonedor	
Any fosa	1767
Descripció	
Fotos	28
Tocs	Volteja manualment en les festivitats més importants de l'any, quan al campanar toquen els campaners d'Algemesí, junt a les altres cinc campanes litúrgiques en els vols generals i en solitari com a campana de senyals per avisar els campaners des de l'església dels distints moments en que s'ha de tocar durant les celebracions al temple.
Conservació, manteniment	Molt bo, restaurada. La campaneta té molts defectes de fosa i conserva encara després de la restauració el seu batall pessigat original.

Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau
Data	08-09-2012

Nom	Maria (00)
Localització	Sagristia
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 30 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)16 kg
Fonedor	
Any fosa	1797
Descripció	
Fotos	5
Tocs	Toc d'eixida de missa mitjançant el mig vol.
Conservació, manteniment	Es troba instal·lada en la sagristia just baix del rotgle, damunt d'unes vigues de fusta, on es fa servir com a senyalera de l'eixida de missa mitjançant el mig vol. La campana esta mal muntada amb les anses senceres dins la truja (de nova construcció) i girada un quart de volta. El batall és pessigat i antic.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau
Data	08-09-2012

Nom	Sant Onofre (1)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 50 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)72 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	La campana té anses simples (tres) i en el terç dos grups de dos cordons, entre els quals hi ha quatre flors. Seguidament, en el mig presenta una creu, l'àguila de Sant Joan i una senzilla inscripció amb l'advocació a la qual està dedicada: "SAN / ONOFRE". També en el mig té la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES H ^{NOS} ". En el mig peu hi ha altres dos grups de dos cordons i entre ells altra inscripció amb el nom del poble i any de fosa: "? ? ALGEMESI AÑO 1940. ?". Aquestes inscripcions són molt característiques dels anys 40, moment en què després de la destrucció de centenars de campanes a la guerra i que moltes no tornaren a les torres originals, per no saber quines eren, es va generalitzar el costum d'incloure entre les inscripcions el nom del poble. L'objectiu era recuperar fàcilment la campana en cas que es repetiren els fets de 1936. Per acabar, té dos cordons en el peu.
Fotos	26

Tocs	Compleix la funció de campana dels quarts (mentre al remat del campanar es conserva el campanó dels quarts inutilitzat, que hauria d'empenyer aquesta funció) i avisa mitjançant el vol al res del Rosari.
Conservació, manteniment	Bon estat. Està instal·lada en una de les finestres de la sala de campanes, damunt de la campana de Sant Vicent. Té una truja de fusta de perfil valencià i està mecanitzada amb electromall i motor d'impuls. El batall està lligat i dotat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.; VERGER TORRES, Alex.
Data	07-12-2023

Nom	Sant Vicent Ferrer (2)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 77 Vora 7,5 Altura del bronze 60 Pes aproximat (en quilos)264 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	La campana presenta set anses. Seguidament, en el terç té tres cordons i un quart més gruix. A més, disposa d'una breu inscripció amb l'advocació a la qual està dedicada: "? SAN VICENTE FERRER. ?". En el mig presenta una creu, l'escut nacional, una imatge de Sant Vicent Ferrer i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES H ^{NOS} / SILLA (VALENCIA)". A continuació, en el mig peu hi ha dos grups de dos cordons i una inscripció entre ells: "? ? ALGEMESI AÑO 1940. ?". Aquestes inscripcions són molt característiques dels anys 40, moment en què després de la destrucció de centenars de campanes a la guerra i que moltes no tornaren a les torres originals, per no saber quines eren, es va generalitzar el costum d'incloure entre les inscripcions el nom del poble. L'objectiu era recuperar fàcilment la campana en cas que es repetiren els fets de 1936. Per acabar, té quatre cordons en el peu.
Fotos	28
Tocs	La campana ha rebut erròniament la funció de tocar les hores, mentre que al remat del campanar es conserva inutilitzat el campanó horari que hauria d'empenyer aquesta funció.
Conservació, manteniment	El batall pica molt alt amb el consegüent perill del trencament de la campana. A més el motor, ubicat a l'interior de la finestra dificulta en certa manera el toc manual de la campana (que recordem, es realitza a les festes més importants de l'any per part dels Campaners d'Algemesí).
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	07-09-2016

Nom	Santíssim Crist de la Agonia (3)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 94 Vora 10 Altura del bronze 78 Pes aproximat (en quilos)481 kg
Fonedor	MANCLÚS, SALVADOR
Any fosa	1968
Descripció	La campana disposa de set anses. Seguidament, en el terç hi ha un grup de tres cordons i altre de dos. Entre ells disposa d'aquesta inscripció: "STMO CRISTO DE LA AGONIA". A més, del grup inferior de cordons penja una garlanda amb motius vegetals i religiosos. En el mig hi ha una imatge de Jesús Natzaré i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / SALVADOR MANCLUS / VALENCIA". A més, hi ha una inscripció de l'anterior campana i altra al·lusiva a la seua refosa: "DONACION DE LOS SRES. RIPOLL - HNOS. 1.940 / REFUNDIDA POR LOS FELIGRESES / SIENDO PARROCO RVD DON JUAN BELDA GOMEZ/ ALGEMESI 1.968". Per acabar, en el mig peu té cinc cordons i altre més gruix.
Fotos	23
Tocs	Repic i volteig, tant automàtic com manual.
Conservació, manteniment	Bon estat. Truja pintada i repretada. Tot i això, el motor i l'electromall estan col·locats erròneament a costats oposats, i la ballesta esta ubicada a la banda del motor, fet que limita molt el toc a corda de la campana que recordem, es realitza pels Campaners d'Algemesí a les festes més importants de l'any.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	07-09-2016

Nom	Mare de Déu de la Salut (4)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 103 Vora 85 Altura del bronze 10 Pes aproximat (en quilos)633 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	
Fotos	30
Tocs	
Conservació, manteniment	Els mecanismes de toc automàtic de la campana estan mal ubicats a costats oposats, i el motor a més està instal·lat a l'interior de la finestra i al mateix costat de la ballesta el que dificulta en gran mida el vol a corda de la campana.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau

Data	08-09-2012
-------------	------------

Nom	Sant Jaume, la gran (5)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 125 Vora 12 Altura del bronze 96 Pes aproximat (en quilos)1131 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1940
Descripció	
Fotos	29
Tocs	
Conservació, manteniment	Bo, però a l'igual que a les dos campanes anteriors l'electromall s'ha de canviar al costat del motor per tal de facilitar el vol a corda, que en aquesta campana es troba encara més limitat si cap que en les anteriors pel seu tamany i per tant el poc espai sobrant entre aquesta i el mur del finestral.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	SARRIÓ ANDRÉS, Pau
Data	08-09-2012

Nom	Campana dels quarts (A)
Localització	Tercer cos del campanar
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 49 Vora 4 Altura del bronze 45 Pes aproximat (en quilos)68 kg
Fonedor	ROSES VILA, DOMINGO (BENISSODA)
Any fosa	1825
Descripció	Les anses de la campana són simples i en el terç disposa de dos grups de dos cordons. Entre aquests hi ha una senzilla inscripció en espanyol: " ? ? ? MARIA?Y JOSEF?AÑO ? DE 1825 ?". A continuació, en el mig disposa d'una creu de calvari, una custòdia i un crucifix. Per acabar, tant en el mig peu com en el peu hi ha tres cordons. Elements com la creu de calvari i especialment la custòdia i el crucifix permeten atribuir la campana al fonedor Domingo Roses Vila, actiu en la zona en la dècada dels anys 20 del segle XIX.
Fotos	25
Tocs	No toca, la seua funció tradicional de tocar els quarts del rellotge l'absorvit de manera errònia la campana (1).
Conservació, manteniment	Està situada al tercer cos del campanar, per damunt de la campana dels quarts. Penja d'unes bigues de ferro i fusta i conserva la maça horària en desús, així com un electromall que tampoc es fa servir.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.

Propostes	Cal recuperar la seua funció. Per fer-ho es podria utilitzar l'antiga maça horària i dotant-la d'un cable que estiguera unit fins a un motor de tir o aire comprimit. D'aquesta forma es mantindria la cadència tradicional del toc horari.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.; VERGER TORRES, Alex.
Data	07-12-2023

Nom	Campanó de les hores (B)
Localització	Tercer cos del campanar
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 96 Vora 5 Altura del bronze 48 Pes aproximat (en quilos) 512 kg
Fonedor	MONZÓ, MIGUEL
Any fosa	1858
Descripció	Presenta dos anses i en el terç hi ha dos cordons. Seguidament, en el mig hi ha dos grups de dos cordons i esta inscripció entre ells: "A EXPENSAS DE LOS VECINOS DE LA VILLA DE ALGEMESI AÑO 1858. MONZO M. F." La part final del text té el cognom del fonedor, que segurament és Miguel Monzó, i dos lletres que són les sigles de les paraules "ME FECIT", que en valencià seria: "EM VA FER".
Fotos	25
Tocs	No toca, la seua funció tradicional de tocar les hores ara la realitza erròniament la campana (2).
Conservació, manteniment	Campanó de bronze, situat al tercer cos del campanar, baix de la campana dels quarts. Penja de dos ferros i conserva la maça horària en desús, així com un electromall que tampoc es fa servir.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	Cal recuperar la seua funció. Per fer-ho es podria utilitzar l'antiga maça horària i dotant-la d'un cable que estiguera unit fins a un motor de tir o aire comprimit. D'aquesta forma es mantindria la cadència tradicional del toc horari.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan; SARRIÓ ANDRÉS, Pau M.; VERGER TORRES, Alex.
Data	07-12-2023

Información completa: [Basílica de Sant Jaume Apòstol - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (03-09-2026)